

Međimurje se bori s klimom: Kako strategije i potpore grade otpornost poljoprivrede

Društvo
Objavljeno: 25.08.2025 09:08

Autor: Dragan Toplek /Radio105/Photo; D.T.

Međimurska poljoprivreda suočena je s velikim izazovima, ali i prilikama koje donose klimatske promjene. No, dobra je vijest da Međimurje u ovoj borbi nije sama! Hrvatska je proaktivno pristupila prilagodbi poljoprivrede, a tome svjedoči i sveobuhvatna **“Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu”**, usvojena još u travnju 2020. godine.

Nacionalni plan: Putokaz za budućnost

Ovaj strateški dokument, prvi takve vrste u Hrvatskoj, detaljno procjenjuje projekcije klimatskih promjena i izlaže potencijalne utjecaje na različite sektore, uključujući i **poljoprivredu**. Glavni cilj strategije je integrirati prilagodbu klimatskim promjenama u sve politike, kako bi se smanjila ranjivost okoliša, gospodarstva i društva, uz istovremeno poticanje znanstvenih istraživanja. Strategija prepoznaje osam ključnih sektora i donosi čak **83 specifične mjere prilagodbe**. Provedba se planira kroz petogodišnje akcijske planove, što osigurava kontinuirane i fleksibilne prilagodbe promjenjivim uvjetima i novim znanstvenim spoznajama.

Ključne mjere za poljoprivrednu otpornost

Strategija detaljno opisuje mjere kategorizirane prema važnosti, pokazujući jasan prioritizirani pristup. Evo nekih najvažnijih:

- **Istraživanje i primjena novih rješenja (Vrlo visoka važnost):** Poseban naglasak stavljen je na ogledno-istraživačke programe koji uključuju Ministarstvo poljoprivrede, znanstvene institucije i savjetodavnu službu. Cilj je istražiti, provesti i promovirati postignuća u prilagodbi poljoprivrede.
- **Povećanje kapaciteta tla za vodu (Vrlo visoka važnost):** Kroz razne aktivnosti i edukaciju poljoprivrednika nastoji se povećati sposobnost poljoprivrednog tla da zadrži vodu.
- **Obrada tla i zaštita bilja (Vrlo visoka važnost):** Promiče se primjena konzervacijske obrade tla i cjelovito upravljanje štetočinama.
- **Uvođenje otpornijih vrsta i sorti (Vrlo visoka važnost):** Ovo je ključna mjera! Strategija se fokusira na uzgoj poljoprivrednih kultura i pasmina domaćih životinja koje su otpornije na klimatske promjene. Važno je napomenuti da se pri tome savjetuje sa stručnjacima za zaštitu prirode kako bi se izbjegli negativni utjecaji na biološku raznolikost.
- **Navodnjavanje budućnosti (Vrlo visoka važnost):** U razvoj sustava navodnjavanja integriraju se rizici od klimatskih promjena, promiču se metode štednje vode, analiziraju inovativni sustavi i nastavlja se s Nacionalnim projektom navodnjavanja (NAPNAV) s ambicioznim ciljem navodnjavanja najmanje 100.000 hektara.
- **Zaštita tla (Visoka važnost):** Definiraju se i provode antierozivne mjere za zaštitu vrijednog površinskog sloja tla.
- **Obnova odvodnih sustava (Visoka važnost):** Radi se na obnovi i izgradnji melioracijskih odvodnih sustava.
- **Potpora osiguranju (Srednja važnost):** Pruža se podrška za osiguranje poljoprivredne proizvodnje od gubitaka uzrokovanih nepovoljnim klimatskim prilikama i prirodnim katastrofama, uključujući sufinanciranje dijela premije osiguranja.

Međimurska županija: Lokalna podrška poljoprivrednicima

Osim nacionalnih strategija, **lokalne vlasti igraju ključnu ulogu**. Međimurska županija pokazala je snažnu predanost otvaranjem javnih poziva za potpore poljoprivrednicima u 2025. godini. Dodijeljeno je čak **352.000 eura kroz 14 mjera**, što je povećanje od 15% u odnosu na prethodnu godinu! Ovaj novi program (2025.-2030.) osmišljen je za poticanje ruralnog razvoja, jačanje konkurentnosti, osiguravanje održivosti i dodavanje vrijednosti poljoprivrednim proizvodima.

Posebno relevantne mjere za prilagodbu uključuju **potporu ekološkoj poljoprivredi, podizanje i obnovu trajnih nasada (poput vinograda), sustave za zaštitu od tuče, ulaganja u preradu, edukaciju i brendiranje međimurskih proizvoda**. Direktni poticaj za prelazak na nove sorte grožđa je specifična potpora za nabavu visokokvalitetnih loznih cijepova preporučenih sorti za podregiju Zagorje-Međimurje, pokrivajući do 50% troškova, s maksimalnim iznosom od 2.000 € po korisniku godišnje. Ova financijska potpora izravno olakšava prelazak poljoprivrednika na klimatski prikladnije kulture.

Dugoročan proces prilagodbe

Koliko će dugo trajati ova tranzicija? Postojanje Nacionalne strategije prilagodbe koja se proteže do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu jasno ukazuje da prilagodba nije kratkoročno rješenje, već **dugoročan proces koji traje više desetljeća**. Akcijski planovi donose se svakih pet godina, što dodatno potvrđuje da je to kontinuiran, iterativan proces učenja i prilagodbe.

Biološki ciklusi višegodišnjih kultura, poput vinove loze i voćaka, također diktiraju strpljiv, održiv pristup. Mandarine daju prve plodove za 3-4 godine od sadnje, a kaki za 2-3 godine ili više od 6 godina iz sjemena. Stoga, potpuna preobrazba neće se dogoditi preko noći.

Postojanje sveobuhvatne Nacionalne strategije s detaljnim mjerama i značajnim lokalnim financiranjem ukazuje da je prilagodba poljoprivrede klimatskim promjenama prepoznata kao nacionalna i regionalna nužnost. Naglasak na istraživanju, zdravlju tla, upravljanju vodom i novim sortama usjeva unutar ovog okvira pokazuje holistički, proaktivan i dobro promišljen pristup. Bez ovih smjernica, financijskih poticaja i mehanizama prijenosa znanja, poljoprivredna tranzicija bila bi znatno sporija, fragmentiranija i ekonomski rizičnija za pojedine proizvođače.

Međimurje je na putu prema otpornosti. Hoće li ove strategije i potpore osigurati svjetlu budućnost za međimursku poljoprivredu? Vrijeme će pokazati, ali jedno je sigurno – borba se nastavlja.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Pretraži vijesti i zanimljivosti...

Ostale novosti

-

Međimurje “Dalmacija bez mora”? Klimatske paralele i jedinstveni identiteti
13.10.2025.
-

Počinje cijepljenje protiv gripe, osigurano 420 tisuća doza
13.10.2025.
-

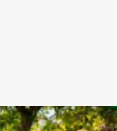
Trump na letu za Izrael: Rat je gotov
13.10.2025.
-

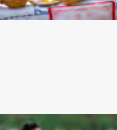
Dalićev eksperiment uspio: Mladi Fruk i Sučić zabljesnuli, Erlić stavio točku na i
12.10.2025.
-

Emotivan trenutak u Varaždinu: Dalić je dobio poseban dres i mozaik 100 fotografija
12.10.2025.
-

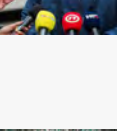
Obje hrvatske reprezentacije startale s pobjedama na EP-u u Zadru
12.10.2025.
-

Maroko preuzima palicu: Četiri najbolje drugoplasirane afričke ekipe borit će se u Rabatu za dodatnu šansu za SP 2
12.10.2025.
-

Veliki korak: Hrvatska je korak do Svjetskog prvenstva, pobjeda Farskih Otoka 'zacementirala' Dalićevu poziciju
12.10.2025.
-

Knjiga koja se otvara poput škrinje: Gornji Kraljevec dobio spomenik zavičajnom blagu
12.10.2025.
-

Real šalje pojačanje: Endrick bi mogao oživjeti napad Juventusa već u siječnju
12.10.2025.
-

Hrvatske rukometašice okupile se u Buzinu: Počinju kvalifikacije za EURO 2026
12.10.2025.
-

Hrvatski paviljon na EXPO-u u Osaki osvojio srebro za interpretaciju teme
12.10.2025.
-

Više od pjevača: Halid Bešlić, kojeg će pamtili kao dobrog čovjeka, ujedinio svijet u sjećanju
12.10.2025.
-

U derbiju nogometašice Dinama s 3-2 bolje od Hajduka
12.10.2025.